

Roer moet om met wind- en zonneparken

Om de energietransitie niet in gevaar te brengen, moeten zonne- en windparken mooier en multifunctioneler worden. Dat is de kern van een gezamenlijke position paper van de Natuur en Milieufederaties (NMF) en WUR.

‘Anders krijgen we steeds meer van wat we niet willen, terwijl we steeds beter weten wat we wel willen’, aldus Sven Stremke, universitair hoofddocent Landschapsarchitectuur. In 2030 moet Nederland op land 35 terawattuur (TWh) aan duurzame energie opwekken om de doelen uit het Klimaatakkoord te halen. Wat dat betekent, wordt steeds zichtbaarder: wind- en zonneparken verrijzen in hoog tempo. Vaak doen ze bijna industrieel aan en zijn ze niet bepaald een lust

voor het oog of aanwinst voor de leefomgeving.

Dat momenteel veel van dat soort ‘industriële’ wind- en zonneparken verrijzen, is een gevolg van het huidige subsidiestelsel. Dat stuurt vooral op de grootste CO₂-reductie tegen de laagste kosten.

Factoren zoals natuur of landschap wegen niet of nauwelijks mee. Daardoor groeien inmiddels de bezwaren tegen zonneparken. Windturbines konden al op weinig enthousiasme rekenen. Mede door deze weerstand loopt de uitvoering van de regionale energiestrategie (RES) achter op schema.

Kan veel beter

De weerstand is niet ongegrond, laat langjarig WUR-onderzoek zien. De ruim-

telijke kwaliteit van recente energieprojecten komt niet in de buurt van eerdere innovatieve voorbeelden. Kansrijke combinaties met natuur, landschap of landbouw blijven bij nieuwe projecten veelal nog onbenut – op een handvol uitzonderingen na, zoals de teelt van (zacht) fruit onder zonnepanelen (zie pagina 3). NMF en de WUR-experts bepleiten dat elk wind- en zonnepark op land voortaan moet voldoen aan een aantal basiskwaliteiten rond mens, natuur en economie – bijvoorbeeld landschapspatronen intact laten, behoud van bodemkwaliteit en bij voorkeur gedeeld eigendom van het park met de lokale gemeenschap. Ook stellen ze dat de parken een dubbelfunctie moeten krijgen, bijvoorbeeld in combinatie met landbouw, natuur of recreatie. ^{ME}